

Akceptuję

.....
Minister Rodziny i Polityki Społecznej

**MINISTERSTWO
RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

*Program
„Korpus Wsparcia Seniorów”
na rok 2022*

Warszawa, styczeń 2022 r.

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	3
I. Podstawa prawna programu	4
II. Cele programu	5
III. Zakres podmiotowy i przedmiotowy programu	5
IV. Finansowanie programu oraz warunki przyznawania gminom środków na realizację programu	12
V. Zasady podziału środków na realizację programu	12
VI. Zadania podmiotów uczestniczących w realizacji programu.....	13
VII. Ochrona danych osobowych.....	14
VIII. Monitoring programu.....	15

Wstęp

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022, zwany dalej „programem”, jest odpowiedzią na wyzwania, jakie stawiają przed Polską zachodzące procesy demograficzne, oraz jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia.

Poprzez nawiązanie współpracy pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego, organizacjami pozarządowymi skupiającymi środowiska młodzieżowe, a także wolontariuszami oraz poprzez tworzenie partnerstw lokalnych program ma na celu zapewnienie bezpiecznego funkcjonowania seniorów w ich miejscu zamieszkania.

Program jest również odpowiedzią na potrzeby seniorów w zakresie ochrony przed zakażeniem COVID-19, w związku z utrzymującym się stanem epidemii na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej. Kierując się troską o bezpieczeństwo osób starszych, które nie są w stanie np. poprzez wsparcie rodziny zabezpieczyć podstawowych potrzeb, celowe jest podejmowanie różnego rodzaju działań, które będą finansowane z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, o którym mowa w art. 65 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568, z późn. zm.).

Usługa wsparcia, świadczona w ramach programu, powinna obejmować swoim zakresem wsparcie społeczne, wsparcie psychologiczne, ułatwienie dostępności do podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej oraz wsparcie w czynnościach dnia codziennego.

Partnerstwo lokalne, o którym mowa w programie, polega na podejmowaniu współpracy przez lokalne podmioty na rzecz danego środowiska społecznego. Dzięki partnerstwu lokalnemu łatwiej wypracowywać narzędzia, za pomocą których można wprowadzać innowacyjne rozwiązania problemów i zaspakajania potrzeb lokalnej społeczności.

Współdziałanie różnych podmiotów pozwala na obiektywne spojrzenie na obszary problemowe występujące w danej gminie, a co za tym idzie, pozwala to na wzajemne uzupełnianie się partnerów w zakresie działań oraz tworzenie uniwersalnej oferty dla poszczególnych środowisk lokalnych.

Zawiazywanie partnerstw lokalnych umożliwia również wymianę doświadczeń pomiędzy partnerami, co ułatwia wypracowanie kompleksowych koncepcji na rzecz mieszkańców danej

gminy, przyczynia się do budowania pozytywnych relacji oraz zaufania na linii obywatel – instytucja, jak również przyczynia się do wzmocnienia więzi społecznych.

Partnerstwo lokalne w swoim założeniu powinno w sposób trwały i systematyczny realizować działania, których celem jest diagnozowanie i rozwiązywanie lokalnych problemów, budowanie tożsamości społeczności lokalnej, budowanie spójnego społecznie środowiska lokalnego, w którym każdy obywatel ma odpowiednie warunki do rozwoju osobistego i społecznego, szczególnie osoby starsze w wieku 65 lat i więcej, które mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Program wykorzystuje również pojawiające się wciąż nowe technologie, w tym m.in. dostęp do nowych narzędzi wspomagających opiekę nad seniorami. Obecne rozwiązania dają możliwość m.in. monitorowania samopoczucia osób starszych przez ich bliskich, nawet jeśli przebywają oni w odległym miejscu. Rozwiązania te pozwalają osobom starszym czuć się bezpieczniej oraz być bardziej samodzielnymi, a w razie potrzeby szybko powiadomić bliską osobę czy też służby ratunkowe o kryzysowej sytuacji, w jakiej się znaleźli.

Realizacja programu obejmuje swoim zakresem dwa moduły:

Moduł I, angażujący do jego realizacji wolontariuszy, w tym również działaczy środowisk młodzieżowych i obywatelskich, świadczących codzienną pomoc osobom potrzebującym wsparcia.

Moduł II, mający na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

Dzięki realizacji programu świadczone seniorom wsparcie oraz działania podejmowane w tym zakresie przez ośrodki pomocy społecznej/centra usług społecznych i wolontariuszy będą przebiegały sprawniej, a seniorzy uzyskają pomoc m.in. w czynnościach dnia codziennego.

Gmina, przystępując do programu, może wnioskować o środki na realizację jednego, jak również obydwu modułów.

I. Podstawa prawna programu

Program stanowi wytyczne dotyczące możliwości uzyskania przez gminy wsparcia finansowego w 2022 r. ze środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na podstawie art. 65 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych

rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw w zakresie realizacji zadania własnego określonego w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o pomocy społecznej”, tj. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych, do których w czasie obowiązywania epidemii zaliczyć należy działania na rzecz ochrony seniorów przed zakażeniem COVID-19.

W ramach obszaru pomocy społecznej program uwzględnia nowe formy wsparcia po zidentyfikowaniu potrzeb gmin w tym zakresie, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej.

Gmina przystępując do realizacji programu przyjmuje uchwałą program osłonowy na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej.

II. Cele programu

1. Zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie danej gminy, wpisujących się we wskazane w programie obszary.
2. Poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

III. Zakres podmiotowy i przedmiotowy programu

1. Program będzie realizowany **w terminie od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.**
2. Do programu należy zakwalifikować osoby spełniające kryteria w nim określone, zgłaszające się zarówno przez ogólnopolską infolinię, jak również bezpośrednio do ośrodka pomocy społecznej/centrum usług społecznych.
3. Gminy, w ramach programu, mogą wybrać następujące formy organizacji i realizacji usługi wsparcia, angażując w realizację przedmiotowego zadania wolontariuszy, w tym osoby zamieszkujące w najbliższym sąsiedztwie seniorów oraz organizacje pozarządowe, w szczególności skupiające środowiska młodzieżowe poprzez:
  - zlecenie usługi wsparcia organizacjom pozarządowym na podstawie art. 25 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r.

- o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, z późn. zm.),
- samodzielnie, tj. przez organizację i koordynację prac wolontariuszy (na podstawie porozumienia, o którym mowa w art. 44 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie), w tym osób zamieszkujących najbliżej osób wymagających wsparcia, tj. pomocy sąsiedzkiej,
  - zakup usługi wsparcia w postaci opasek bezpieczeństwa wraz z obsługą systemu (dotyczy tylko Modułu II).
4. Kosztem realizacji zadania jest wydatek, jaki ponosi gmina w związku z zakupem opaski, obsługi systemu, a także organizacją, koordynacją i realizacją usługi wsparcia, która mieści się w zakresie przedmiotowym programu.
  5. Do zadań gminy związanych z realizacją programu należy w szczególności zorganizowanie, realizacja i koordynacja programu w gminie, bieżący monitoring oraz sprawozdawczość.
  6. Gminy, w ramach wydatkowanych środków z Funduszu, są obowiązane do prowadzenia zestawienia dowodów księgowych potwierdzających wydatkowane środki, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217).
  7. Program nie przewiduje progów procentowych na poszczególne wydatki. Przyznane środki należy wydatkować zgodnie z zasadą celowego i racjonalnego wydatkowania środków publicznych, przestrzegając dyscypliny finansów publicznych.
  8. W przypadku zlecenia organizacji pozarządowej realizacji usług wsparcia lub zakupu tych usług od sektora prywatnego w ramach programu należy właściwie i zgodnie z przepisami prawa udokumentować oraz przedstawić wszystkie poniesione koszty, w szczególności na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

MODUŁ I

Celem Modułu I jest zapewnienie usługi wsparcia seniorom w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług w zakresie określonym w programie, wynikających z rozeznanych potrzeb na terenie danej gminy.

W realizację Modułu I należy zaangażować wolontariuszy, w tym również działaczy środowisk młodzieżowych i obywatelskich, przez codzienne świadczenie pomocy osobom potrzebującym wsparcia.

Opis usługi wsparcia

1. Wsparcie społeczne:

- uruchomienie wolontariatu w zakresie wspólnego spędzania czasu z seniorami, w szczególności samotnie zamieszkującymi (np. spacery, rozmowy, wspólne sporządzanie posiłków, zakupów, pomoc seniorom przebywającym na kwarantannie itp.).

2. Ułatwienie dostępności do podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej poprzez:

- wsparcie/pomoc w umawianiu wizyt lekarskich w miejscu zamieszkania seniora lub pomoc w dowiezieniu seniora na wizytę lekarską, w tym również asystowanie podczas wizyty,
- pomoc w zorganizowaniu transportu na szczepienia,
- pomoc w załatwieniu prostych spraw urzędowych, w zależności od możliwości osoby udzielającej wsparcia, i w razie konieczności – gdy obecność seniora jest niezbędna do załatwienia sprawy – pomoc w dowiezieniu seniora do urzędu.

3. Wsparcie psychologiczne:

- informowanie o dostępie do ogólnopolskich „telefonów zaufania” dla seniorów,
- w przypadku stwierdzenia zaistnienia potrzeby objęcia wsparciem z zakresu pomocy społecznej, np. w postaci specjalistycznego poradnictwa – w szczególności psychologicznego czy specjalistycznych usług opiekuńczych – osoba udzielająca wsparcia pomaga seniorowi dokonać czynności umożliwiających otrzymanie niezbędnego wsparcia, w szczególności za zgodą seniora powiadamia ośrodek pomocy społecznej/centrum usług społecznych.

4. Wsparcie w czynnościach dnia codziennego:

- pomoc/towarzyszenie na spacerze, w wyprowadzeniu psa itp.,
- pomoc w sprawach związanych z utrzymaniem porządku w domu, w tym zapewnienie pomocy w miarę możliwości i zakresu wiedzy wolontariusza,
- pomoc w dostarczeniu produktów żywnościowych, np. z Polskiego Czerwonego Krzyża, Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej czy Caritas,

- dostarczanie seniorom zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze oraz środki higieny osobistej (koszt zakupionych produktów pokrywa senior),
- zakup oraz dostarczanie ciepłych posiłków (koszty zakupu posiłku pokrywa senior), o ile usługa tego rodzaju nie jest już finansowana z innych źródeł,
- wsparcie seniorów objętych programem w formie okolicznościowych (świętecznych) paczek z artykułami żywnościowymi i higienicznymi.
- pomoc/towarzystwo w zakresie załatwienia spraw urzędowych czy przy realizacji recept,
- pomoc świadczona przez osoby mieszkające w najbliższym sąsiedztwie seniora.

Adresaci Modułu I

1. Bezpośrednimi adresatami Modułu I są gminy (miejskie, wiejskie, miejsko-wiejskie).
2. Pośrednimi adresatami są seniorzy w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Mechanizm udzielania pomocy w ramach Modułu I programu:

Krok 1. Senior, decydując się na skorzystanie z pomocy przez wybór formy wsparcia określonej w programie, zgłasza się przez ogólnopolską infolinię 22 505 11 11 lub bezpośrednio do ośrodka pomocy społecznej/centrum usług społecznych.

Krok 2. Osoba przyjmująca zgłoszenie przekazuje prośbę o pomoc do właściwego, ze względu na miejsce zamieszkania seniora, ośrodka pomocy społecznej/centrum usług społecznych.

Krok 3. Pracownik ośrodka pomocy społecznej/centrum usług społecznych ustala z seniorem zakres wsparcia oraz termin pierwszej wizyty w miejscu zamieszkania w celu zweryfikowania zgłoszonej potrzeby.

Krok 4. Pracownik ośrodka pomocy społecznej/centrum usług społecznych, po odbytej wizycie, określi szczegółowy zakres i terminy świadczenia usługi wsparcia.

Jeżeli pracownik ośrodka pomocy społecznej/centrum usług społecznych stwierdzi, iż senior kwalifikuje się do świadczeń z pomocy społecznej, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej – informuje o tym seniora. W takim przypadku ośrodek pomocy społecznej/centrum usług społecznych powinien wsząć postępowanie w sprawie z urzędu.

Wydatkami kwalifikowalnymi w ramach MODUŁU I będą m.in. następujące koszty:

- wydatki związane z organizacją wolontariatu oraz wydatki związane z pomocą sąsiedzką w tym m.in.: środki ochrony osobistej, zwrot kosztów dojazdu wolontariusza do seniorów lub dowozu seniorów np. do lekarza, urzędu, w tym zwrot kosztów zakupu paliwa dla wolontariusza korzystającego z prywatnego samochodu przy realizacji zadań w ramach programu, bilety miejskie (koszty rozliczane według zasad określonych przez ośrodek pomocy społecznej/centrum usług społecznych),
- ubezpieczenie OC w związku z obrotem gotówką oraz ubezpieczenie NNW,
- przyznanie dodatków dla pracowników ośrodka pomocy społecznej/centrum usług społecznych, bezpośrednio wykonujących zadanie w terenie lub rozeznających potrzeby seniorów w tym zakresie, w postaci dodatków specjalnych, nagród czy premii, zgodnie z przyjętym w danym ośrodku regulaminem wynagradzania,
- zwrot kosztów dojazdu do seniorów lub dowozu seniorów np. do lekarza, w tym zwrot kosztów zakupu paliwa do samochodu służbowego wykorzystanego przez pracowników ośrodka pomocy społecznej/centrum usług społecznych do realizacji zadań w ramach programu, bilety miejskie (koszty rozliczane według zasad określonych przez ten ośrodek),
- promocja projektu, w tym koszty druku plakatów, ulotek, artykuły w prasie lokalnej,
- identyfikatory dla osób realizujących program w terenie.

MODUŁ II

Celem Modułu II jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych przez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość”.

„Opieka na odległość” jest nowoczesną formą sprawowania opieki nad osobami starszymi, chorymi, po przebytych zabiegach medycznych, z niepełnosprawnościami, którzy czasowo lub na stałe wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. To idealne rozwiązanie, szczególnie dla osób samotnych, zarówno tych, które nie potrzebują usług całodobowych i nie korzystają na co dzień z usług opiekuńczych czy specjalistycznych usług opiekuńczych, jak i tych objętych wsparciem w postaci usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych, u których nieprzewidywalność zmiany stanu zdrowia uzasadnia stałe monitorowanie w celu jak najszybszej reakcji, powiadomienia właściwych służb i udzielenia możliwie najszybciej pomocy, w tym pomocy medycznej, w ramach świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.

Rozwój współczesnego systemu opieki nad osobami starszymi prowadzi do rozwoju nowoczesnych technologii w tym obszarze. „Opieka na odległość” gwarantuje szeroko pojęty system bieżącego monitorowania stanu seniora w miejscu jego zamieszkania oraz pozwala na natychmiastową reakcję w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia seniora – zarówno spowodowanego problemami w zachowaniu funkcji życiowych, jak również w sytuacji wystąpienia incydentów w miejscu zamieszkania.

Cele szczegółowe Modułu II:

Wsparcie finansowe gmin w świadczeniu usług „opieki na odległość” na rzecz osób starszych przez dofinansowanie zakupu oraz kosztów użytkowania tzw. „opasek bezpieczeństwa”.

Program ma na celu wsparcie gmin w świadczeniu usług społecznych na rzecz seniorów, polegających na zapewnieniu dostępu do „opieki na odległość” osobom starszym, przez udzielenie dofinansowania do zakupu oraz częściowego pokrycia kosztów użytkowania tzw. „opasek bezpieczeństwa”.

Realizacja Modułu II ma także na celu wsparcie w miejscu zamieszkania seniorów w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy związane z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom.

Adresaci Modułu II

1. Bezpośrednimi adresatami Modułu II są gminy (miejskie, wiejskie, miejsko-wiejskie).
2. Pośrednimi adresatami są seniorzy w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Mechanizm udzielania pomocy w ramach Modułu II:

Krok 1. Samorząd gminny rozeznaje potrzeby seniorów w zakresie wyposażenia ich w tzw. „opaskę bezpieczeństwa”.

Krok 2. Samorząd gminny, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, dokonuje zakupu tzw. „opaski bezpieczeństwa” wraz z obsługą systemu u wybranego realizatora usługi.

Krok 3. Samorząd gminny koordynuje i realizuje program na swoim terenie.

Opis usługi

W ramach programu seniorom w wieku 65 lat i więcej zostanie zapewniony dostęp do tzw. „opasek bezpieczeństwa” wyposażonych w co najmniej trzy z następujących funkcji:

- przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
- detektor upadku,
- czujnik zdjęcia opaski,
- lokalizator GPS,
- funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami,
- funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja).

Opaska bezpieczeństwa będzie połączona z usługą operatora pomocy – w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na opasce, umożliwi połączenie się ze stale gotową do interwencji centralą.

Opaska pod względem funkcjonalności oraz dopasowania dla osób w wieku 65 lat i więcej powinna być jak najprostsza w obsłudze, np. posiadać maksymalnie jeden przycisk.

Po odebraniu zgłoszenia dyspozytor (ratownik medyczny, opiekun medyczny, pielęgniarka) podejmuje decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi. W zależności od sytuacji może on zapewnić wsparcie emocjonalne przez telefon, poprosić o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), poprosić o interwencję pracownika ośrodka pomocy społecznej/centrum usług społecznych (np. pracownika socjalnego czy opiekunkę środowiskową) lub wezwać służby ratunkowe.

Wydatkami kwalifikowalnymi w ramach MODUŁU II będą koszty niezbędne do prawidłowej realizacji zadania, w szczególności:

- zakup urządzeń do świadczenia usługi „opieki na odległość” przy użyciu tzw. „opasek bezpieczeństwa”,
- zakup usługi obsługi systemu polegającej na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centrum monitoringu,
- przyznanie dodatków dla pracowników ośrodka pomocy społecznej/centrum usług społecznych bezpośrednio zaangażowanych w realizację programu, w postaci dodatków specjalnych, nagród czy premii, zgodnie z przyjętym w danym ośrodku regulaminem wynagradzania,
- promocja projektu, w tym koszty druku plakatów, ulotek, artykułów w prasie lokalnej.

IV. Finansowanie programu oraz warunki przyznawania gminom środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na realizację programu

1. Na program przeznaczają się środki finansowe w wysokości 80 mln zł, pochodzące z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, utworzonego na podstawie art. 65 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw.
2. Wypłaty ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 są realizowane na podstawie dyspozycji wypłaty składanej do Banku Gospodarstwa Krajowego przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej.
3. Gmina może otrzymać środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na realizację działań przewidzianych w okresie realizacji programu, po przyjęciu programu osłonowego, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy.
4. Gmina gromadzi środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na wydzielonym rachunku dochodów i przeznaczają je na wydatki związane z realizacją programu, w ramach planu finansowego tego rachunku.
5. Środki, o których mowa w ust. 1, przekazuje wojewoda, na podstawie złożonego przez gminę wniosku o zasilenie rachunku.
6. Niewykorzystane środki podlegają zwrotowi, niezwłocznie po rozliczeniu wypłat.

V. Zasady podziału środków budżetu państwa na realizację programu

1. Propozycję podziału środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na realizację programu w układzie wojewódzkim opracowuje minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, uwzględniając liczbę seniorów w wieku 65 lat i więcej w danym województwie (na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.).
2. Wojewodowie dokonują podziału na gminy przyznanych przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, uwzględniając wnioski złożone przez poszczególne gminy oraz liczbę osób w wieku 65 lat i więcej w danej gminie.
3. Wojewoda ostatecznie decyduje o wysokości kwoty przyznawanej gminom, zwiększeniu kwoty przyznanej dla danej gminy, w przypadku rezygnacji lub niepełnego wykorzystania przyznanych środków przez inne gminy, bądź nieprzystąpienia do programu wszystkich gmin w województwie.

4. Przystąpienie przez gminę do realizacji programu nie jest równoznaczne z przyznaniem środków we wnioskowanej wysokości.

VI. Zadania podmiotów realizujących program w systemie pomocy społecznej

1. Do zadań ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego należy:

- 1) dokonanie podziału środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, przewidzianych dla poszczególnych województw, uwzględniając liczbę seniorów w wieku 65 lat i więcej w danym województwie;
- 2) przekazanie środków wojewodom na wskazane, wydzielone rachunki dochodów, w wysokości wynikającej z podziału, o którym mowa w pkt 1;
- 3) monitorowanie realizacji programu za pośrednictwem wojewodów;
- 4) przygotowanie wzorów sprawozdań z realizacji programu, w tym:
  - wzoru sprawozdania z realizacji Modułu I,
  - wzoru sprawozdania z realizacji Modułu II;
- 5) dokonanie analizy sprawozdań wojewodów z realizacji programu oraz sporządzenie zbiorczego sprawozdania końcowego;
- 6) obsługa zgłoszeń seniorów za pośrednictwem infolinii.

2. Do zadań wojewody należy:

- 1) dokonanie podziału na gminy przyznanych przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, z przeznaczeniem na realizację programu, uwzględniając liczbę seniorów w tych gminach; zgodnie ze złożonymi wnioskami gmin na realizację Modułu I lub Modułu II;
- 2) złożenie do ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej, zwanej dalej „CAS”, wniosków na środki uwzględniające liczbę osób w wieku 65 lat i więcej oraz potrzeby występujące w danej gminie;
- 3) przekazanie środków gminom na wskazane wydzielone rachunki dochodów, w wysokości wynikającej z podziału, o którym mowa w pkt 1;
- 4) w przypadku gdy wysokość środków przyznanych danej gminie nie jest wystarczająca, aby zrealizować zadania w ramach programu, wojewoda może zwiększyć przyznany limit dla tej gminy z puli środków, jakimi dysponuje na jego realizację;
- 5) zatwierdzanie sprawozdań i przekazanie do ministra właściwego do spraw

zabezpieczenia społecznego sprawozdań z realizacji programu, w tym:

- sprawozdania z realizacji Modułu I,
- sprawozdania z realizacji Modułu II;

- 6) koordynacja, monitorowanie oraz nadzór nad realizacją programu w gminach;
- 7) udzielanie informacji gminom oraz osobom zainteresowanym w zakresie działania programu.

3. Do zadań gminy (wójta, burmistrza, prezydenta miasta) należy:

- 1) koordynacja, monitorowanie oraz nadzór nad realizacją programu w gminie;
- 2) rozeznanie potrzeb seniorów w wieku 65 lat i więcej w danej gminie;
- 3) przyjęcie uchwałą programu osłonowego na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej;
- 4) złożenie do właściwego wojewody, za pośrednictwem CAS, wniosku na środki uwzględniając liczbę osób w wieku 65 lat i więcej oraz potrzeby występujące w danej gminie;
- 5) przekazanie wojewodzie sprawozdania z realizacji programu, w tym:
  - sprawozdania z realizacji Modułu I,
  - sprawozdania z realizacji Modułu II;
- 6) beneficjenci programu są obowiązani do wypełniania obowiązku informacyjnego, zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych (Dz. U. poz. 953);
- 7) realizacja zgłoszeń seniorów, dokonywanych zarówno za pośrednictwem infolinii, jak również przyjmowanych bezpośrednio przez ośrodek pomocy społecznej/centrum usług społecznych.

VII. Ochrona danych osobowych

1. Minister Rodziny i Polityki Społecznej jest administratorem danych seniorów, udostępnianych za pośrednictwem infolinii, oraz danych kontaktowych przedstawicieli wojewodów, udostępnianych w związku z realizacją i rozliczeniem programu.
2. Wojewoda jest administratorem danych kontaktowych przedstawicieli gmin pozyskiwanych w ramach realizacji i rozliczania programu.
3. Ośrodek pomocy społecznej/centrum usług społecznych jest administratorem danych osobowych w zakresie danych beneficjentów pozyskanych dla celów realizacji programu

lub zlecenia udzielenia świadczenia w formie usługi wsparcia w ramach przedmiotowego programu.

VIII. Monitoring programu

1. Roczne sprawozdanie z realizacji programu wójt (burmistrz, prezydent miasta) przekazuje do wojewody w terminie do dnia 30 stycznia 2023 r.
2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia dane z poszczególnych gmin, w tym m.in.:
  - rzeczywistą liczbę osób objętych wsparciem w ramach programu;
  - koszt realizacji pomocy.
3. Sprawozdanie z realizacji programu na terenie województwa za 2022 r., z uwzględnieniem danych z obszaru województwa, wojewoda przekazuje do ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego w terminie do dnia 28 lutego 2023 r.
4. Sprawozdania, o których mowa w ust. 1 i 2, są przekazywane w postaci elektronicznej, za pośrednictwem CAS.
5. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego sporządza zbiorcze sprawozdanie końcowe z realizacji programu w terminie do dnia 17 kwietnia 2023 r.